

TETIK

DOMSTOLENS DOM (sjätte avdelningen)
den 23 januari 1997 *

I mål C-171/95,

angående en begäran enligt artikel 177 i EG-fördraget, från Bundesverwaltungsgericht, Tyskland, att domstolen skall meddela ett förhandsavgörande i det vid den nationella domstolen anhängiga målet mellan

Recep Tetik

och

Land Berlin,

i närvaro av: **Oberbundesanwalt beim Bundesverwaltungsgericht,**

angående tolkningen av artikel 6.1 tredje strecksatsen i associeringsrådets beslut nr 1/80 av den 19 september 1980 om utveckling av associeringen mellan Europeiska ekonomiska gemenskapen och Turkiet,

meddelar

* Rättegångsspråk: tyska.

DOMSTOLEN (sjätte avdelningen)

sammansatt av avdelningsordföranden G.F. Mancini (referent) samt domarna J.L. Murray, C.N. Kakouris, P.J.G. Kapteyn och H. Ragnemalm,

generaladvokat: M.B. Elmer,
justitiesekreterare: avdelningsdirektören H.A. Rühl,

med beaktande av de skriftliga yttranden som har inkommit från:

- Recep Tetik, genom advokaten C. Rosenkranz, Berlin,
- Land Berlin, genom advokaten M. Arndt, Berlin,
- Tysklands regering, genom E. Röder och B. Kloke, Ministerialrat respektive Oberregierungsrat vid förbundsekonoministeriet, båda i egenskap av ombud,
- Frankrikes regering, genom C. de Salins och C. Chavance, sous-directeur respektive secrétaire des affaires étrangères vid utrikesministeriets rättsavdelning, båda i egenskap av ombud,
- Förenade kungarikets regering, genom J.E. Collins, Assistant Treasury Solicitor, i egenskap av ombud, biträdd av E. Sharpston, barrister,
- Europeiska gemenskapernas kommission, genom P. van Nuffel, rättstjänsten, i egenskap av ombud,

med hänsyn till förhandlingsrapporten,

efter att muntliga yttranden har avgivits vid sammanträdet den 3 oktober 1996 av: Tysklands regering, företrädd av E. Röder, Frankrikes regering, företrädd av C. Chavance, och kommissionen, företrädd av U. Wölker, rättstjänsten, i egenskap av ombud,

och efter att den 14 november 1996 ha hört generaladvokatens förslag till avgörande,

följande

Dom

- 1 Genom beslut av den 11 april 1995, som inkom till domstolen den 7 juni samma år, har Bundesverwaltungsgericht med stöd av artikel 177 i EG-fördraget ställt två frågor om tolkningen av artikel 6.1 tredje strecksatsen i associeringsrådets beslut av den 19 september 1980 om utveckling av associeringen (nedan kallat beslut nr 1/80). Associeringsrådet inrättades genom avtalet om upprättandet av en associering mellan Europeiska ekonomiska gemenskapen och Turkiet som den 12 september 1963 undertecknades i Ankara av Republiken Turkiet å ena sidan och av medlemsstaterna i EEG och gemenskapen å andra sidan. Avtalet har för gemenskapens räkning ingåtts, godkänts och bekräftats genom rådets beslut 64/732/EEG av den 23 december 1963 (EGT 217, 1964, s. 3685, nedan kallat avtalet) [vid översättningen fanns ingen svensk version att tillgå].
- 2 Frågorna har uppkommit i en tvist mellan den turkiske medborgaren Recep Tetik och Land Berlin med anledning av att Recep Tetik ansökt om permanent uppehållstillstånd i Förbundsrepubliken Tyskland.

- 3 Det framgår av handlingarna i målet vid den nationella domstolen att Recep Tetik från september 1980 till den 20 juli 1988 hade laglig anställning som sjöman på olika tyska fartyg.
- 4 För att kunna utöva denna verksamhet har han erhållit flera uppehållstillstånd från de tyska myndigheterna, vilka alltid varit tidsbegränsade och endast avsett anställning till sjöss. Recep Tetiks senaste uppehållstillstånd var giltigt till den 4 augusti 1988 och angavs vara giltigt så länge Recep Tetik var verksam inom den tyska sjöfarten.
- 5 Den 20 juli 1988 sade Recep Tetik frivilligt upp sig från sin anställning som sjöman.
- 6 Den 1 augusti 1988 åkte han till Berlin där han samma dag ansökte om permanent uppehållstillstånd för att kunna utöva avlönad verksamhet i land och angav att han avsåg att vistas i Tyskland till omkring år 2020.
- 7 Begäran avslogs den 19 januari 1989 av de behöriga myndigheterna i Land Berlin och detta besluts lagenlighet fastställdes den 10 december 1991 av Verwaltungsgericht och den 24 mars 1992 av Oberverwaltungsgericht Berlin.
- 8 I det bevis på registrering som de tyska myndigheterna tillställde Recep Tetik till följd av hans ansökan om permanent uppehållstillstånd anges: "Sökanden har inte rätt att utöva avlönad verksamhet."
- 9 Recep Tetik, som varit arbetslös sedan han lämnade sin anställning inom den tyska sjöfarten, överklagade till Bundesverwaltungsgericht.

10 Även om den nationella domstolen konstaterat att avslaget på ansökan om förnyelse av uppehållstillståndet stod i överensstämmelse med tysk lag, har den ifrågasatt om inte en lösning som är mer fördelaktig för Recep Tetik skulle kunna följa av artikel 6 i beslut nr 1/80.

11 Denna artikel har följande lydelse [vid översättningen fanns ingen svensk version att tillgå]:

”1. Med undantag för bestämmelserna i artikel 7 om familjemedlemmars rätt till anställning har en turkisk arbetstagare på den lagliga arbetsmarknaden i en medlemsstat

— rätt att efter ett års laglig anställning i denna medlemsstat få förnyat sitt arbetstillstånd hos samma arbetsgivare om han har anställning,

— rätt att efter tre års laglig anställning, med undantag av det företräde som skall ges arbetstagare från gemenskapens medlemsstater, i denna medlemsstat inom samma yrke besvara ett erbjudande om anställning från valfri arbetsgivare som görs under sedvanliga omständigheter och som registrerats hos arbetsförmedlingen i denna medlemsstat,

— rätt att efter fyra års laglig anställning i denna medlemsstat utöva valfri avlönad verksamhet.

2. Semesterperioder och föräldraledighet samt frånvaro på grund av arbetsskada eller kortvarig sjukdom skall jämföras med perioder av laglig anställning. Perioder av ofrivillig arbetslöshet, som i vederbörlig ordning bekräftats av behöriga myndigheter, samt frånvaro med anledning av långvarig sjukdom skall inte inskränka de rättigheter som erhållits med anledning av den föregående anställningsperioden, utan att de därmed jämföras med perioder av laglig anställning.

3. Tillämpningen av punkterna 1 och 2 skall fastställas i nationella bestämmelser.”

12 Bundesverwaltungsgericht, som ansåg att en tolkning av denna bestämmelse var nödvändig för att döma i saken ställde i ett beslut av den 11 april 1995 följande tolkningsfrågor till domstolen:

”1) Skall en turkisk sjöman, som från år 1980 till år 1988 var anställd ombord på en medlemsstats fartyg, enligt artikel 6.1 i associeringsrådets beslut nr 1/80 om utvecklingen av associeringen, anses tillhöra denna medlemsstats lagliga arbetsmarknad och anses vara lagligt anställd, med hänsyn till att anställningsförhållandet omfattades av nationell rätt, att han betalade inkomstskatt i medlemsstaten och att han omfattades av dess socialförsäkring, även om hans arbets- och uppehållstillstånd var begränsat till yrkesutövning inom sjöfarten och inte gav honom rätt att bosätta sig i land?

Har det någon betydelse att det inte krävs arbetstillstånd för detta slag av verksamhet enligt tysk rätt och att särskilda lagregler gäller för sjömän i arbets- och socialförsäkringsrättsligt hänseende?

2) Om den första frågan besvaras jakande:

Förlorar en turkisk sjöman sin rätt till uppehållstillstånd om han frivilligt avslutar sitt anställningsförhållande av exempelvis hälsomässiga skäl, och elva dagar därefter, efter det att hans arbets- och uppehållstillstånd löpt ut, ansöker om arbets- och uppehållstillstånd för en verksamhet i land och efter det att denna ansökan avslagits är arbetslös?”

- 13 Av ett beslut som meddelades av Bundesverwaltungsgericht den 30 augusti 1995 och som inkommit till domstolen den 25 september samma år följer att den nationella domstolen bedömer att den i domstolens dom av den 6 juni 1995 i mål C-434/93, Bozkurt (REG 1995, s. I-1475) funnit ett tillfredsställande svar på den första tolkningsfrågan. Bundesverwaltungsgericht uttrycker emellertid alltjämt tveksamhet beträffande huruvida Recep Tetik hade rätt att erhålla uppehållstillstånd enligt artikel 6.1 tredje strecksatsen i beslut nr 1/80, eftersom han frivilligt sagt upp sig från sin tjänst som sjöman.
- 14 Under dessa omständigheter bedömde Bundesverwaltungsgericht i beslut av den 30 augusti 1995 att den första tolkningsfrågan inte längre behöver besvaras och hemställde att domstolen enbart skulle besvara den andra frågan i beslutet av den 11 april 1995.
- 15 För att kunna besvara denna fråga bör det inledningsvis erinras om att det i artikel 12 i avtalet anges att "[f]ör att successivt genomföra fri rörlighet för arbetstagare mellan sig skall de avtalslutande parterna söka ledning i artiklarna 48, 49 och 50 i Fördraget om upprättandet av gemenskapen".
- 16 I artikel 6 i avtalet föreskrivs vidare att "[f]ör att säkerställa associeringsordningens tillämpning och gradvisa utveckling skall de kontraktsslutande parterna sammanträda i ett associeringsråd som skall verka inom ramen för de befogenheter detta råd har enligt avtalet" och i artikel 22.1 anges att "[a]ssocieringsrådet har befogenhet att fatta beslut för att i de fall som anges i avtalet genomföra de mål som där anges ..."
- 17 I artikel 36 i tilläggsprotokollet som undertecknades den 23 november 1970 och som bilagts avtalet och ingåtts genom rådets förordning (EEG) nr 2760/72 av den 19 december 1972 (EGT L 293, s. 1, nedan kallat tilläggsprotokollet) fastställs tidsfristerna för det etappvisa genomförandet av fri rörlighet för arbetstagare mellan gemenskapens medlemsstater och Turkiet samt föreskrivs att "[a]ssocieringsrådet skall fastställa de bestämmelser som är nödvändiga för detta syfte".

- 18 Med stöd av artikel 12 i avtalet och artikel 36 i tilläggsprotokollet antog associeringsrådet inledningsvis den 20 december 1976 beslut nr 2/76 som, enligt artikel 1, framstår som ett första steg mot genomförandet av fri rörlighet för arbetstagare mellan gemenskapen och Turkiet.
- 19 Beslut nr 1/80 om utveckling av associeringen, som rådet därefter antog den 19 december 1980, syftar enligt tredje övervägandet till att inom det sociala området förbättra det system som gäller till förmån för arbetstagare och deras familjemedlemmar i förhållande till det system som inrättades genom beslut nr 2/76.
- 20 Bestämmelserna i kapitel II (Sociala bestämmelser) avsnitt 1 (Frågor om anställning och fri rörlighet för arbetstagare) i beslut nr 1/80, där artikel 6 ingår, utgör således ytterligare ett steg mot genomförandet av fri rörlighet för arbetstagare i enlighet med artiklarna 48, 49 och 50 i fördraget (domen i målet Bozkurt, punkterna 14 och 19). Domstolen har följaktligen ansett det oundgängligt att i möjligaste mån tillämpa de principer som uttrycks i dessa artiklar i fördraget på de turkiska arbetstagare som har dessa rättigheter (målet Bozkurt, punkt 20).
- 21 För det första skall det i detta hänseende erinras om att beslut nr 1/80 enligt fast rättspraxis (se särskilt dom av den 16 december 1992 i mål C-237/91, Kus (Rec. 1992, s. I-6781, punkt 25) inte inkräktar på medlemsstaternas befogenhet att reglera vare sig turkiska medborgares inresa till deras område eller villkoren för deras första anställning utan innebär enbart en reglering — särskilt genom artikel 6 — av situationen för de turkiska arbetstagare som redan är vederbörligen integrerade i medlemsstaternas arbetsmarknad.
- 22 För det andra skall det betonas att sedan domen av den 20 september 1990 i mål C-192/89, Sevince (Rec. 1990, s. I-3461) har domstolen vid upprepade tillfällen fastslagit att artikel 6.1 i beslut nr 1/80 har direkt effekt i medlemsstaterna och att

turkiska medborgare som uppfyller de där föreskrivna villkoren därmed direkt skall kunna göra gällande de rättigheter som de tillskrivs i de olika strecksatserna i denna bestämmelse (dom av den 5 oktober 1994 i mål C-355/93, Eroglu, Rec. 1994, s. I-5113, punkt 11).

- 23 Såsom framgår av de tre strecksatserna i artikel 6.1 varierar rättigheterna i sig och är underkastade olika villkor beroende på hur lång tid arbetstagaren varit lagligt anställd i den berörda medlemsstaten (mål C-355/93, Eroglu, punkt 12 i domen).
- 24 För det tredje skall det erinras om den fasta rättspraxis enligt vilken de rättigheter som den turkiske arbetstagaren tilldelas genom de tre strecksatserna i artikel 6.1 i fråga om anställning nödvändigtvis medför att den berörde har rätt till uppehållstillstånd, om inte rätten till tillträde till arbetsmarknaden och till att inneha en anställning skall fråntas all verkan (mål C-192/89, Sevince, punkt 29, mål C-237/91, Kus, punkterna 29 och 30, och mål C-434/93, Bozkurt, punkt 28).
- 25 Vad tolkningsfrågan beträffar skall det närmare bestämt konstateras att denna avser den situationen att en turkisk arbetstagare har rätt enligt artikel 6.1 tredje strecksatsen i beslut nr 1/80 "att utöva valfri avlönad verksamhet" i en medlemsstat, eftersom han under närmare åtta år har haft laglig anställning i denna medlemsstat.
- 26 Det framgår till en början av själva lydelsen av artikel 6.1 att den turkiske medborgaren genom tredje strecksatsen inte endast ges rätt att besvara ett befintligt erbjudande om anställning utan även ovillkorlig rätt att söka och utöva valfri avlönad verksamhet, utan att företrädesrätten för arbetstagare från medlemsstaterna kan göras gällande mot honom. Detta står i motsats till de två första strecksatserna som är begränsade till att ange på vilka sätt en turkisk medborgare som lagligt rest in på en medlemsstats område och där givits tillstånd att ta anställning får utöva verksamhet i den mottagande medlemsstaten, det vill säga antingen genom att fortsätta arbeta för samma arbetsgivare vid utgången av det första året av laglig anställ-

ning (första strecksatsen) eller genom att efter tre år med undantag av det företräde som skall ges arbetstagare från medlemsstaterna besvara ett erbjudande om laglig anställning från en annan arbetsgivare inom samma yrke (andra strecksatsen).

- 27 Domstolen har vidare i fråga om fri rörlighet för arbetstagare från medlemsstaterna fastslagit att artikel 48 i fördraget innebär en rätt för dessa att vistas i en annan medlemsstat för att söka arbete där. Om den arbetssökandes vistelse i den aktuella medlemsstaten kan begränsas med stöd av tillämplig nationell lagstiftning har artikel 48 inte ändamålsenlig verkan med mindre den berörde ges en rimlig tidsfrist för att inom den medlemsstats område där han befinner sig skaffa sig kunskap om de erbjudanden om anställning som motsvarar hans yrkesmässiga kvalifikationer och för att i förekommande fall vidta nödvändiga åtgärder för att bli anställd (se i detta sammanhang dom av den 26 februari 1991 i mål C-292/89, Antonissen (Rec. 1991, s. I-745, punkterna 13, 15 och 16).
- 28 Såsom har påpekats i punkt 20 ovan skall de principer som kommer till uttryck i artiklarna 48, 49 och 50 i fördraget i möjligaste mån påverka behandlingen av de turkiska arbetstagare som genom beslut nr 1/80 givits vissa rättigheter.
- 29 Det är riktigt att turkiska arbetstagare, i motsats till medborgare i medlemsstaterna, inte har rätt att röra sig fritt inom gemenskapen utan enbart åtnjuter vissa rättigheter i den mottagande medlemsstat på vars område de lagligen inrest och där de haft laglig anställning under en bestämd tid.
- 30 Inte desto mindre skall en turkisk arbetstagare, som sökanden i målet vid den nationella domstolen, under en skälig tidsperiod verkligen kunna söka ny anställning i den mottagande medlemsstaten och därför ges uppehållstillstånd under denna tid, trots att han själv sagt upp sitt tidigare anställningsavtal utan att omedelbart ingå ett nytt.

- 31 Den ändamålsenliga verkan av artikel 6.1 tredje strecksatsen i beslut nr 1/80 innebär med nödvändighet, såsom kommissionen på ett övertygande sätt har hävdat, att den turkiske arbetstagaren efter minst fyra års laglig anställning i en medlemsstat har rätt att av personliga skäl lämna den anställning han innehar och att under en skälig tidsperiod söka ny anställning i samma medlemsstat. I annat fall skulle arbetstagarens rätt att utöva valfri avlönad verksamhet i den mening som avses i denna bestämmelse förlora sitt innehåll.
- 32 Beträffande den skäliga tidsfrist som den mottagande medlemsstaten skall ge den berörde för att möjliggöra för honom att söka en annan anställning, skall det förtydligas att det enligt artikel 6.3 i beslut nr 1/80 ankommer på de nationella myndigheterna att bestämma dennas längd. Denna tidsfrist skall emellertid vara tillräckligt lång för att den rättighet som föreskrivs i artikel 6.1 tredje strecksatsen inte skall förlora sitt innehåll genom att den turkiske arbetstagarens möjligheter att finna en ny anställning i praktiken äventyras.
- 33 I ett fall som det som föreligger i målet vid den nationella domstolen, där det i den aktuella nationella lagstiftningen inte föreskrivs någon sådan tidsfrist, ankommer det på den nationella domstolen att mot bakgrund av omständigheterna i målet fastställa denna tidsperiod.
- 34 Emellertid skall det påpekas att en tidsfrist om några dagar, som en turkisk arbetstagare som Recep Tetik förfogar över från det att hans anställningsavtal upphörde till dess att hans uppehållstillstånd löpte ut, i vart fall är otillräcklig för att göra det möjligt att faktiskt söka en ny anställning.
- 35 Den ovan angivna tolkningen försvagas inte av den argumentation som framförts av den tyska och den brittiska regeringen med innebörden att artikel 6.2 andra meningen i beslut nr 1/80, som inte garanterar att de rättigheter som erhållits med stöd av den tidigare anställningsperioden bibehålls annat än då en turkisk arbetstagare ofrivilligt blir arbetslös, motsatsvis skulle innebära att ingen rättighet kan göras gällande i det fall då, som i målet vid den nationella domstolen, arbetstagaren

frivilligt har lämnat sin anställning och slutgiltigt har lämnat arbetsmarknaden i den aktuella medlemsstaten till följd av att han inte omedelbart har kunnat ingå ett nytt anställningsavtal.

36 Det skall i detta avseende inledningsvis påpekas att artikel 6.2 vid beräkning av de perioder av laglig anställning som anges i de tre strecksatserna i artikel 6.1 för-månsbehandlar turkiska arbetstagare som tillfälligt upphör med sin verksamhet. Systemet gör åtskillnad mellan sådana perioder allt efter deras karaktär och längd.

37 Således avser första meningen i denna bestämmelse de perioder, vanligtvis av kort längd, under vilka den turkiske arbetstagaren faktiskt inte utövar någon avlönad verksamhet (semester, föräldraledighet, frånvaro på grund av arbetsskada eller sjukdom som endast föranleder ett kort arbetsuppehåll). Dessa former av frånvaro från arbetet behandlas följaktligen som perioder av laglig anställning i den mening som avses i artikel 6.1.

38 Vad beträffar andra meningen i artikel 6.2 åsyftar denna de perioder av arbetslöshet som har sin grund i långtidssjukdom eller ofrivillig arbetslöshet, det vill säga då arbetslösheten inte beror på att arbetstagaren har handlat felaktigt (vilket även framgår av att adjektivet "unverschuldet" använts i den tyska versionen). I denna bestämmelse föreskrivs att sådana perioder av arbetslöshet inte kan jämföras med perioder av laglig anställning utan att arbetstagaren förlorar de rättigheter som han erhållit med anledning av tidigare perioder av laglig anställning.

39 Det enda syftet med den senare bestämmelsen är följaktligen att undvika att en turkisk arbetstagare, som åter börjar arbeta efter att ha varit tvingad att upphöra med sin yrkesverksamhet på grund av långtidssjukdom eller ofrivillig arbetslöshet,

blir tvungen att på samma sätt som en turkisk medborgare som ännu inte utövat någon avlönad verksamhet i den aktuella medlemsstaten börja om från början vid beräkningen av de perioder av laglig anställning som föreskrivs i de tre strecksatserna i artikel 6.1.

- 40 När en turkisk medborgare, som i målet vid den nationella domstolen, som redan haft laglig anställning under mer än fyra år i en mottagande medlemsstat och av egen vilja lämnar sin anställning för att söka ett annat arbete i samma medlemsstat, kan det vidare inte automatiskt anses att han definitivt har lämnat arbetsmarknaden i denna medlemsstat under förutsättning att han alltjämt tillhör den lagliga arbetsmarknaden i den mening som avses i inledningen av artikel 6.1.
- 41 I en situation som den i målet vid den nationella domstolen, i vilket den turkiske arbetstagaren inte lyckas ingå ett anställningsavtal så snart han lämnat sin föregående anställning, är detta villkor alltjämt uppfyllt endast i den mån som den berörde arbetslöse uppfyller alla de krav som den aktuella medlemsstaten kan ha, exempelvis genom att han anmäler sig som arbetssökande och står till arbetsmarknadens förfogande i denna stat under erforderlig tidsperiod.
- 42 Detta villkor gör det för övrigt möjligt att säkerställa att den turkiske medborgaren, under den skäligen tidsfrist som han tillerkänts för att kunna ingå ett nytt anställningsförhållande, inte missbrukar sin rätt att uppehålla sig i den ifrågakörande medlemsstaten utan att han faktiskt söker ny anställning.
- 43 I ett fall som det förevarande ankommer det emellertid på den nationella domstolen, som ensam har behörighet att döma i saken och att fastställa och bedöma de faktiska omständigheterna i det mål som är anhängigt vid denna, att avgöra huru-

vida den berörde turkiske medborgaren var tvungen att vidta åtgärder som eventuellt fordrades i den ifrågavarande medlemsstaten för att stå till arbetsmarknadens förfogande, med hänsyn till att den berörde var förbjuden att utöva varje avlönad verksamhet till följd av sin ansökan om förlängning av uppehållstillståndet (se ovan punkt 8).

44 Den tyska och den franska regeringen har vidare betonat att en turkisk medborgares rätt att uppehålla sig i en medlemsstat endast utgör en följd av arbetstillståndet, och att om det följer av domen i det ovannämnda målet Bozkurt att en turkisk medborgare inte har rätt att kvarstanna inom den mottagande medlemsstatens område efter att i arbetet ha drabbats av en olyckshändelse som gjort honom permanent arbetsoförmögen, borde i än högre grad samma sak gälla då en arbetstagare genom att lämna sin anställning medvetet har lämnat arbetsmarknaden i den aktuella medlemsstaten.

45 I detta hänseende skall det erinras om att domstolen i ovannämnda mål C-434/93, Bozkurt, punkterna 38 och 39, i avsaknad av någon uttrycklig bestämmelse på området förvägrade den turkiske medborgaren rätten att kvarstanna inom den mottagande medlemsstatens område då han i arbetet hade drabbats av en olyckshändelse, vilket gjort honom oförmögen att vidare utöva avlönad verksamhet. Av denna anledning ansågs den berörde definitivt ha lämnat arbetsmarknaden i denna medlemsstat med påföljd att hans ansökan om uppehållstillstånd inte längre hade något samband med avlönad verksamhet eller ens framtida sådan.

46 Då det däremot är fråga om en situation som den förevarande, följer det av punkt 40—42 ovan att en turkisk medborgare, för det fall han verkligen är arbetssökande och faktiskt söker en ny avlönad anställning genom att i förekommande fall rätta sig efter gällande föreskrifter och bestämmelser i den mottagande medlemsstaten, skall anses alltså tillhöra den lagliga arbetsmarknaden i denna stat under den tidsperiod som är skäligen för att han skall kunna finna ny anställning. Den tyska och den franska regeringens argument kan således inte godtas.

47 Avslutningsvis skall det beträffande den tyska regeringens argument — att en arbetstagare som Recep Tetik hade kunnat vidta de åtgärder som krävdes för att söka ny anställning under de semesterperioder han hade rätt till — påpekas att semesterperioden har ett annat ändamål än den period som den mottagande medlemsstaten är skyldig att tillerkänna en turkisk medborgare för att han skall kunna söka ny anställning. För övrigt kan den berörde vid den tidpunkt då han beslutar sig för att säga upp anställningsavtalet av personliga skäl redan ha utnyttjat hela sin semesterperiod för det ifrågavarande året.

48 Mot bakgrund av det ovan anförda skall den andra tolkningsfrågan besvaras så, att artikel 6.1 tredje strecksatsen i beslut nr 1/80 skall tolkas på så sätt att en turkisk arbetstagare, som har haft laglig anställning under mer än fyra år inom en medlemsstats område och av egen vilja beslutar sig för att lämna sin anställning för att inom samma medlemsstat söka nytt arbete men inte omedelbart lyckas ingå ett nytt anställningsförhållande, har rätt att under en skälig tidsperiod uppehålla sig i denna stat för att där söka en ny avlönad anställning, under förutsättning att han alltjämt tillhör den lagliga arbetsmarknaden i den aktuella medlemsstaten och i förekommande fall rättar sig efter gällande föreskrifter i denna medlemsstat, exempelvis genom att anmäla sig som arbetssökande och ställa sig till arbetsmarknadens förfogande. Det ankommer på den aktuella medlemsstaten och, i avsaknad av bestämmelser på området, på den nationella domstol där målet är anhängigt, att fastställa en sådan skälig tidsfrist. Fristen skall därvid vara tillräcklig för att inte äventyra den berördes möjligheter att verkligen finna ny anställning.

Rättegångskostnader

49 De kostnader som har förorsakats av den tyska, den franska och den brittiska regeringen samt Europeiska gemenskapernas kommission, som har inkommit med yttrande till domstolen, är inte ersättningsgilla. Eftersom förfarandet i förhållande till parterna i målet vid den nationella domstolen utgör ett led i beredningen av samma mål, ankommer det på den nationella domstolen att besluta om rättegångskostnaderna.

På dessa grunder beslutar

DOMSTOLEN (sjätte avdelningen)

— angående den fråga som genom beslut av den 11 april 1995 i dess lydelse av den 30 augusti samma år förts vidare av Bundesverwaltungsgericht — följande dom:

Artikel 6.1 tredje strecksatsen i associeringsrådets beslut nr 1/80 av den 19 september 1980 om utveckling av associeringen mellan Europeiska ekonomiska gemenskapen och Turkiet skall tolkas på så sätt att en turkisk arbetstagar, som har haft laglig anställning under mer än fyra år inom en medlemsstats område och av egen vilja beslutar sig för att lämna sin anställning för att inom samma medlemsstat söka nytt arbete men inte omedelbart lyckas ingå ett nytt anställningsförhållande, har rätt att under en skälig tidsperiod uppehålla sig i denna stat för att där söka en ny avlönad anställning, under förutsättning att han alltjämt tillhör den lagliga arbetsmarknaden i den aktuella medlemsstaten och i förekommande fall rättar sig efter gällande föreskrifter i denna medlemsstat, exempelvis genom att anmäla sig som arbetssökande och ställa sig till arbetsmarknadens förfogande. Det ankommer på den aktuella medlemsstaten och, i avsaknad av bestämmelser på området, på den nationella domstol där målet är anhängigt, att fastställa en sådan skälig tidsfrist. Fristen skall därvid vara tillräcklig för att inte äventyra den berördes möjligheter att verkligen finna ny anställning.

Mancini

Murray

Kakouris

Kapteyn

Ragnemalm

Avkunnad vid offentligt sammanträde i Luxemburg den 23 januari 1997.

R. Grass

G.F. Mancini

Justitiesekreterare

Ordförande på sjätte avdelningen